

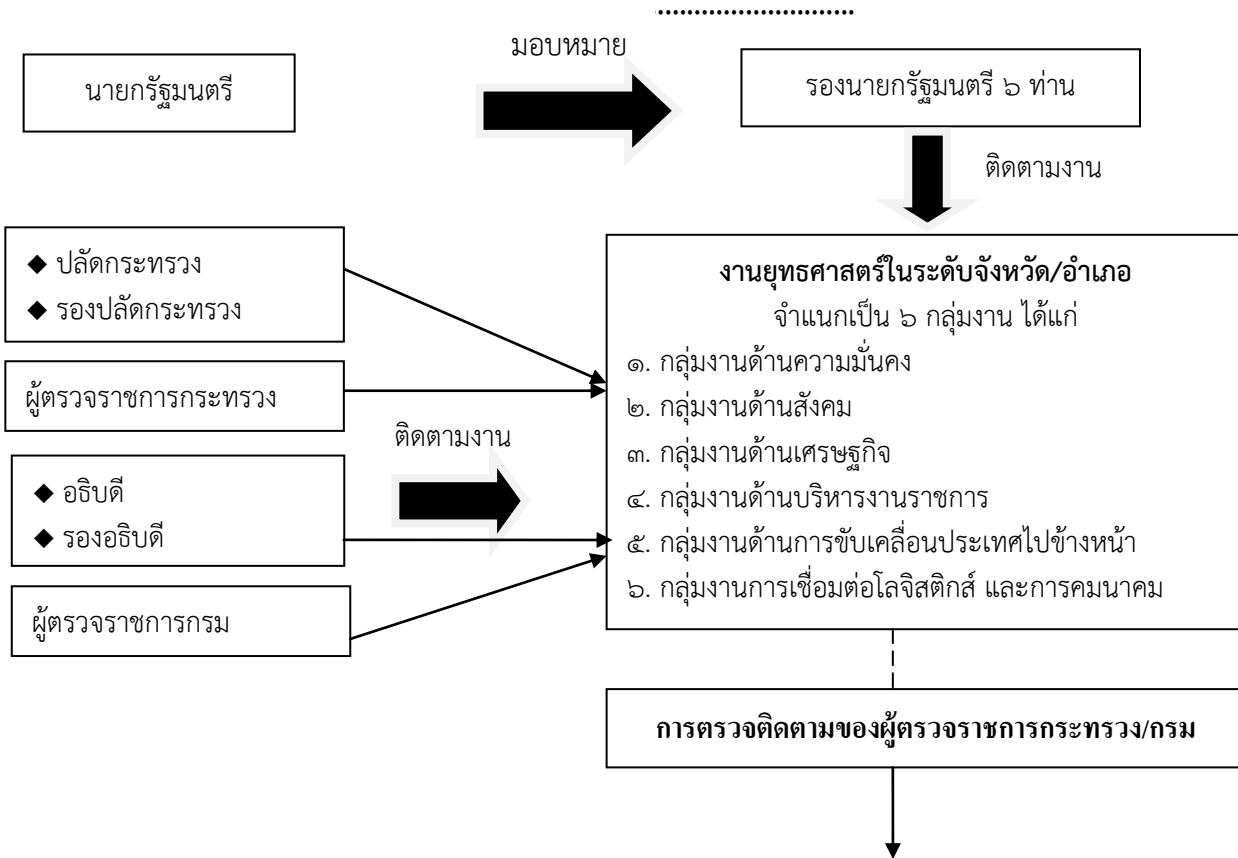
คู่มือการตรวจราชการ

ตามข้อสั่งการของปลัดกระทรวงมหาดไทย
(นายกฤษฎา บุญราช)

ในการประชุมผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
วันศุกร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ ชั้น ๕
อาคารดำรงราชานุภาพ สป.มท.

แผนภาพแนวทางการตรวจราชการตามข้อสั่งการของปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายเกษม บัญญา)
 ในการประชุมผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย วันศุกร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
 ณ ห้องประชุมสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ ชั้น ๕ อาคารดำรงราชานุภาพ สป.มท.

๑. ติดตามงานยุทธศาสตร์ ๖ กลุ่มงาน ของจังหวัด/อำเภอ

๒. เน้นแนวทางการตรวจราชการ ๓ แนวทาง

๒.๑ ตรวจติดตาม

๒.๒ ตรวจแนะนำ

๒.๓ ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๓. เน้นประเด็นการตรวจราชการ

๓.๑ งานสำคัญเร่งด่วนที่รัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความสนใจ

๓.๒ การทำนายอนาคต (Predict)

๓.๓ งานที่รัฐบาลกำลังดำเนินการ

๔. การตรวจราชการในพื้นที่

๔.๑ วิธีการตรวจราชการ ได้แก่ ๑) การตรวจราชการเบื้องต้นตามขั้นตอนและเอกสาร/การสั่งการ ๒) การตรวจราชการแบบเจาะลึกซึ่งเป็นการลงพื้นที่/สุ่มตรวจในพื้นที่จริง

๔.๒ ลักษณะการตรวจในพื้นที่ ได้แก่ ตรวจดูผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอได้สอดส่องดูแล ใกล้ชิดประชาชนมากน้อยเพียงใด, การใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอทั้งแบบเป็นทางการหรือไม่ใช่หรือแบบกึ่งทางการ

๔.๓ ประเภทงานที่ตรวจติดตามในพื้นที่ ได้แก่ ๑) งานนโยบายหรือยุทธศาสตร์ของชาติผนวกกับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ๒) งานในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหรือกรม ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ ๓) งานความคิดริเริ่มที่ผู้ว่าราชการจังหวัดคิดขึ้นมาเอง

๕. การตรวจราชการร่วมกันของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย/กรมในสังกัด

๖. การแก้ไขปัญหาในพื้นที่เชิงรุก และประชาชนพึงพอใจ

๗. การ Coaching วิธีการทำงานในระบบโครงข่าย Line

แนวทางการตรวจราชการตามข้อสั่งการปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายกฤษฎา บุญราช)
ในการประชุมผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย วันศุกร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ ชั้น ๕ อาคารดำรงราชานุภาพ สป.มท.

.....

**๑. ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยและผู้ตรวจราชการกรมตรวจติดตามงานยุทธศาสตร์ ๖ กลุ่มงาน
ของกระทรวงมหาดไทย**

นายกรัฐมนตรีมอบหมาย รองนายกรัฐมนตรี ๒ ท่าน ในการกำกับ ติดตามงานระดับจังหวัดและอำเภอ จำแนกเป็น
งานยุทธศาสตร์ ๖ กลุ่มงาน ได้แก่

- ๑) กลุ่มงานด้านความมั่นคง
- ๒) กลุ่มงานด้านสังคม
- ๓) กลุ่มงานด้านเศรษฐกิจ
- ๔) กลุ่มงานด้านบริหารงานราชการ
- ๕) กลุ่มงานด้านการขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า
- ๖) กลุ่มงานการเชื่อมต่อโลจิสติกส์ และการคมนาคม

ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีทั้ง ๒ ท่าน กำกับ/ติดตามงานในพื้นที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้ดำเนินการ
เกี่ยวกับงานยุทธศาสตร์ ๖ กลุ่มงานข้างต้นว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยมอบหมายปลัดกระทรวง
รองปลัดกระทรวง อธิบดี ลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย/ผู้ตรวจราชการกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานใน ๖ กลุ่มงานยุทธศาสตร์ ของจังหวัดและอำเภอ โดยให้พิจารณาคุณภาพของ
กรมว่าอยู่ในกลุ่มงานใดใน ๖ กลุ่มงาน เป็นการตรวจติดตามงานให้สอดคล้องกับภารกิจงานของแต่ละกรม อาทิ

- ◆ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบด้วย กลุ่มงานด้านความมั่นคง และกลุ่มงานด้าน
บริหารงานราชการที่ต้องคอยดูแลประชาชน
- ◆ กรมการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มงานด้านเศรษฐกิจ และกลุ่มงานด้านสังคม
- ◆ กรมโยธาธิการและผังเมือง ประกอบด้วย กลุ่มงานด้านการขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า ซึ่งปัญหา
และอุปสรรค คือ กฎหมายผังเมืองของกรมโยธาธิการและผังเมืองที่ดำเนินการแล้วมีอุปสรรค กรมต้องตรวจติดตาม
ว่าเป็นความจริงหรือไม่
- ◆ กรมการปกครอง ประกอบด้วย กลุ่มงานด้านบริหารงานราชการ และกลุ่มงานการเชื่อมต่อ
โลจิสติกส์ และการคมนาคม เป็นต้น

หากผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมสามารถตรวจราชการโดยบูรณาการตรวจ
พร้อมกันในพื้นที่ได้จะช่วยให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ให้ผู้ตรวจราชการเป็นตัวแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือตัวแทนกรม ในการทำหน้าที่เป็นคน
กลางเชื่อมต่อระหว่างการนำยุทธศาสตร์ ๖ กลุ่มงานไปปฏิบัติ และเชื่อมกลับมายังปลัดกระทรวงมหาดไทย และ
อธิบดี เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน โดยผู้ตรวจราชการมีการจัดทำรายงานผลการตรวจราชการ และการรายงาน
ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ว่าแต่ละจังหวัดมีผลการดำเนินงานอย่างไรบ้าง เช่น การดำเนินเรื่องผังเมือง ผู้ตรวจ
ราชการควรไปตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าจังหวัดหรืออำเภอมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายผังเมืองแล้วได้นำไป
ทำความเข้าใจกับประชาชนได้หรือไม่ อย่างไร เป็นต้น

๒. เน้นแนวทางการตรวจราชการ ๓ แนวทาง

ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยและผู้ตรวจราชการกรมปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจราชการ โดยทำหน้าที่ตรวจราชการใน ๓ แนวทาง ประกอบด้วย

๒.๑ ตรวจติดตาม หมายถึง การตรวจติดตามผลการดำเนินงานของจังหวัด/อำเภอ เช่น ติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ๖ กลุ่มเรื่อง เพื่อให้ทราบว่าส่วนราชการต่างๆภายใต้สังกัดได้ดำเนินการ และช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการสำคัญต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร เช่น การติดตามโครงการตำบลละ ๕ ล้าน หรือโครงการภัยแล้ง ได้ดำเนินการอย่างไร หรือไปติดตามผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามระเบียบ/กฎหมาย/หลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ เช่น มีการตั้งกองอำนวยการร่วม มีการเตรียมบุคลากร และมีการจัดประชุมหรือไม่ นอกจากนี้ในเรื่องการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. เมื่อลงไปในพื้นที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องสังเกตให้ได้ว่า จปฐ. เขตเทศบาลแต่ละแห่งมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างไร เช่น เทศบาลนครและเทศบาลเมือง มีการจัดเก็บอย่างไร เก็บแล้วเกิดประสิทธิผลหรือไม่ เป็นลักษณะ “ตรวจตามตัวหนังสือ” ดังนั้น ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการจึงต้องจดบันทึกไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะให้ความรู้สึกว่าการตรวจราชการที่เข้มข้นแต่ไม่ได้เป็นการบังคับ

๒.๒ ตรวจแนะนำ หมายถึง ในฐานะที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย/กรม เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในงานส่วนกลาง จึงมีประสบการณ์และมีรายละเอียดที่สามารถให้คำแนะนำจังหวัด/อำเภอ ในการปรับปรุงและพัฒนาทำให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การตรวจติดตามกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ ๑ เรื่องความมั่นคงโดยเน้นเรื่องการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวซึ่งอาจตรวจดูว่าผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้มีการวางแผนการปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร

๒.๓ ตรวจสอบข้อเท็จจริง หมายถึง กรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับเรื่องร้องเรียนให้ผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรมได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในจังหวัด โดยศูนย์ดำรงธรรมต้องสรุปว่าเรื่องที่ร้องเรียนจำนวนมากๆ จากจังหวัดเป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับประเด็นใดและจัดทำประเด็นให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย/ผู้ตรวจราชการกรมทราบเพื่อให้บรรลุข้อเท็จจริง และขอให้ผู้ตรวจราชการได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา และรับฟังปัญหาอุปสรรคของจังหวัด/อำเภอ กรณีที่กระทรวงมีการสั่งการไปยังจังหวัดและอำเภอแล้วแต่จังหวัด/อำเภอไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น โครงการตำบลละ ๕ ล้าน หรือบางอำเภอดำเนินการโครงการในเขตป่าสงวนปรากฏว่าไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่จึงทำให้เกิดความล่าช้า เป็นต้น ซึ่งผู้ตรวจราชการสามารถเสนอข้อเท็จจริง และสามารถทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานสามารถดำเนินการไปได้โดยมีประสิทธิภาพ

๓. เน้นประเด็นงานที่ตรวจ

๓.๑ งานสำคัญเร่งด่วนที่รัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความสนใจ ซึ่งงานหลัก ได้แก่ เรื่องความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ เรื่องสำคัญ ได้แก่ ๑) ความสงบเรียบร้อยภายในบ้านเมือง และ ๒) ความรู้สึกกระแสนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์

ให้ผู้ตรวจราชการไปสดับตรับฟังจากผู้ว่าราชการจังหวัดว่าในจังหวัดมีปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้หรือไม่ เช่น ถ้าผู้ตรวจราชการเขตจังหวัดขอนแก่น ยังไม่เคยรายงานเรื่องขอนแก่นโมเดลที่กำลังเป็นข่าว ผู้ตรวจราชการอาจสอบถามไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หรือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบถามผู้กำกับการตำรวจภูธรว่าขอนแก่นโมเดล คือ

อะไร และมีผลกระทบตามที่เสนอข่าวหรือไม่ ซึ่งเมื่อได้มีการตรวจสอบในพื้นที่อาจปรากฏว่าไม่มีปัญหาอย่างที่เสนอแนะก็ได้ ซึ่งให้ผู้ตรวจราชการได้เสนอข้อเท็จจริงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อปลัดกระทรวงมหาดไทยอาจเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าเรื่องขอนแก่นโมเดลไม่มีปัญหา เป็นต้น ส่วนเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์ให้มีการตรวจว่ามี การตอบรับในพื้นที่เป็นอย่างไร เช่น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือโครงการพระราชดำรินในพื้นที่นั้นเกิดประสิทธิภาพและประชาชนมีการตอบรับอย่างไร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างไร เป็นต้น

๓.๒ การทำนายอนาคต โดยให้ผู้ตรวจราชการสอบถามพื้นที่ทั้งจังหวัด อำเภอ และส่วนราชการในการทำนายอนาคตในอีก ๖ เดือนหรือ ๑ ปี ข้างหน้า ว่าในพื้นที่คาดว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และมีการเตรียมการแก้ไขปัญหานั้นไว้อย่างไร อาทิ

◆ นายอำเภออาจตอบว่า “มีอย่างเดียวคือปัญหาภัยแล้งจัด” ต้องถามต่อว่าเมื่อเกิดภัยแล้งแล้วได้เตรียมการรับมือหรือแก้ไขปัญหานั้นไว้อย่างไร เป็นต้น

◆ อำเภอมีปัญหาเรื่องหมอกควัน เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอนชาวบ้านมีการเผาหญ้า เพราะชาวบ้านต้องทำไร่ ซึ่งหากไม่เผาก็ไม่สามารถทำได้ ได้มีการเตรียมการรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นอย่างไร

◆ ภาคใต้ในเดือนมกราคมมีน้ำท่วมทุกปี ซึ่งบางจังหวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้มีการเตรียมการดูแลเครื่องเล่นไม่ให้เสีย และชำระ เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อนักท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง ซึ่งผู้ตรวจราชการกรมโยธาธิการและผังเมืองสามารถไปตรวจราชการได้ว่าโยธาธิการจังหวัดที่กระทรวงมีการสั่งการได้เข้าไปดูแลตรวจสอบ หรือไม่ หรือสภามณฑลมีเหล็กมีลวดหรือสิ่งทีอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือไม่

◆ โรงแรมในอำเภอหาดใหญ่ซึ่งชั้นล่างเป็นศูนย์การค้า ชั้น ๖ - ๑๒ เป็นโรงแรม หากเกิดอัคคีภัยจะสามารถหนีภัยลงมาได้อย่างไร ได้มีการป้องกันบ้างหรือไม่

๓.๓ งานที่รัฐบาลกำลังดำเนินการ เช่น เรื่องการแก้ไขปัญหาปากท้องของประชาชน ซึ่งขณะนี้รัฐบาลได้ทุ่มงบประมาณจำนวนมาก เช่น เรื่องโครงการตำบลละ ๕ ล้าน ๓๖,๐๐๐ ล้านบาท งบประมาณกลุ่มอาชีพ ๓,๒๐๐ ล้านบาท งบกลุ่มจังหวัดซื้อเครื่องจักรกล ๒๕๔ ล้านบาท และงบลงทุน ๒,๖๐๐ ล้านบาท ซึ่งยังไม่รวมงบภัยแล้งสรุปงบประมาณที่ลงไปไม่ต่ำกว่า ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ให้ผู้ตรวจราชการไปติดตามดู และสอบถามผู้ว่าราชการจังหวัดว่าแต่ละโครงการสามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพจริงหรือไม่ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ส่วนราชการในสังกัดที่เกี่ยวข้อง อาจจะมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมที่อาจจะไม่เห็นด้วยทั้ง ๖ สาขาที่กล่าวว่าจะกระตุ้นเศรษฐกิจหรือช่วยการชะลอเศรษฐกิจ น่าจะมีอีกงบประมาณหนึ่งหรือไม่อย่างไร เช่น สมมติว่ามีการสร้างถนนสายหลักใหญ่จากประเทศลาวข้ามมายังประเทศไทยซึ่งทำให้เศรษฐกิจดีกว่าที่จะให้ตำบลละ ๕ ล้าน อาจจะไปสอบถามความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ถ้าได้ความเห็นที่ดีสามารถนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจเห็นด้วยและนำเรียนท่านนายกรัฐมนตรีต่อไป เป็นต้น ซึ่งเรื่องโครงการตำบลละ ๕ ล้าน โดยหลักการทั่วไปให้ตรวจติดตามว่าผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีการประชุม และมีภาคเอกชนเข้ามาร่วมด้วยจริงหรือไม่ ทั้งนี้โครงการตำบลละ ๕ ล้าน ได้มอบหมายให้กรมการปกครองเป็นเจ้าภาพหลักในการติดตาม จึงขอให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองเป็นเจ้าภาพหลัก และเป็นเลขานุการคณะทำงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และให้ติดตามว่าโครงการดังกล่าวที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ เป็นความต้องการของชาวบ้านหรือไม่ มีการแต่งตั้งกรรมการหรือตัวแทนผู้ใหญ่บ้าน เข้ามาเป็นกรรมการตรวจรับหรือไม่ ซึ่งเป็นการตรวจตามเอกสารที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

๓.๔ งานในหน้าที่ของแต่ละกรมหรือของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ขอให้ผู้ตรวจราชการไปตรวจและสอบถามเลขานุการกรม และรองอธิบดี โดยยกตัวอย่างงานของกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน อาทิ

◆ กรมการปกครอง เช่น

- เรื่องงานทะเบียนราษฎรซึ่งพบว่าเกิดการทุจริตมาก หรือการจดทะเบียนสมรสปลอม มีข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร

- บทบาทของกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะจัดการอบรมทั่วประเทศ เพื่อให้เป็นเสาหลักและไม่แบ่งพรรคแบ่งฝ่าย ดังนั้น ผู้ตรวจราชการควรลงไปตรวจว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปัจจุบันมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหรือไม่ อย่างไร

◆ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น

- ตรวจเพื่อให้ทราบว่าป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดได้มีการเชื่อมโยงการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร นอกจากนี้เมื่อมีสาธารณภัยเกิดขึ้นต้องสามารถขออุบายละเอียดได้ เช่น เกิดเหตุน้ำท่วมฝนแล้ง หรือการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ของหน่วยทหารในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชน บางท้องถิ่นเมื่อน้ำแล้งเกิดอัคคีภัยเป็นประจำ ทำให้มีการเตรียมรถดับเพลิง และรถกระเช้าเพื่อที่จะรับมือกับเหตุที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้ตรวจราชการสามารถไปตรวจและแนะนำได้ หรือผู้ตรวจราชการกรมโยธาธิการและผังเมืองไปตรวจเรื่องร้องเรียนส่วนราชการโดยมาขอความร่วมมือโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเขียนแบบแปลนคำนวณ ซึ่งขณะนี้งบประมาณลงมามาก ต้องหาสาเหตุให้ได้ว่าเพราะเหตุใดโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดจึงไม่สามารถดูแลเรื่องแบบแปลนหรือเป็นช่างคุมงานได้อย่างทั่วถึง ซึ่งอาจจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบุคลากรและเพิ่มบุคลากรตามสมควรต่อไป ซึ่งช่วยให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดมีข้อมูลในเรื่องของโยธาธิการฯ หรือสามารถทราบว่าโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดมีการเชื่อมโยงการทำงานกับช่างของ อบต. เทศบาล อย่างไร และมีความสัมพันธ์เป็นอย่างไร เป็นต้น

◆ กรมการพัฒนาชุมชน เช่น

- เงินกองทุนหมู่บ้าน กรมการพัฒนาชุมชนมีการควบคุมดูแลอย่างไร

- แผนชุมชน กรมการพัฒนาชุมชนได้มีบทบาทอย่างไร

- สินค้า OTOP มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาเป็นอย่างไร ตัวอย่างจังหวัดเชียงราย นำเสนอสินค้า OTOP ๘ ชนิด ที่อยู่ในระดับ ๕ ดาว ถ้ามองว่า ๘ ชนิดแล้วทำเพิ่มได้หรือไม่ และถ้าทำเพิ่มจะไปจำหน่ายแก่ใคร ผู้ตรวจราชการในฐานะอยู่ส่วนกลางอาจจะมองภาพในลักษณะ “outside in” ไปแนะนำพัฒนาการจังหวัดได้ว่า OTOP นั้นเมื่อดูตลาดแล้วจะสามารถทำเพิ่มต่อไปได้หรือไม่ หรือสามารถปรับปรุงสินค้าแต่ละชนิดให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นได้อย่างไร เป็นต้น

๔. การตรวจราชการในพื้นที่

๔.๑ วิธีการตรวจราชการ

๔.๑.๑ การตรวจราชการเบื้องต้น หมายถึง ตรวจตามเอกสารขั้นตอนที่กระทรวง/กรมมีการสั่งการให้ดำเนินการว่าสามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

๔.๑.๒ การตรวจแบบเจาะลึก หมายถึง ลงพื้นที่จริง เป็นการสุ่มตรวจว่าโครงการต่าง ๆ ได้มีการดำเนินการในพื้นที่จริง และเกิดประโยชน์แก่ชาวบ้านหรือไม่อย่างไร เช่น โครงการขุดลอกแหล่งน้ำในหลักการระบุว่า จะเป็นประโยชน์แก่ชาวบ้าน จำนวน ๘๐ ครอบครัวย แต่ปรากฏข้อเท็จจริงจากการสุ่มตรวจ พบว่า อยู่ในป่าลึกเป็นการยกเมฆขึ้นมา ซึ่งผู้ตรวจราชการจะสามารถตั้งข้อสังเกตได้ เป็นต้น ซึ่งอาจจะถามจังหวัดหรือนายอำเภอว่ามีโครงการดีเด่นอะไรบ้าง เมื่อผู้ตรวจราชการลงพื้นที่จะทราบว่าดีเด่นจริงหรือไม่ อาทิ

◆ โครงการตำบลละ ๕ ล้านบาท เจ้าภาพหลักคือ กรมการปกครอง

◆ โครงการพัฒนาอาชีพประชาชนตามความต้องการของ หมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อบรรเทาภัยแล้ง กรมการพัฒนาชุมชน เป็นเจ้าภาพหลัก ดังนั้น กรมการพัฒนาชุมชนต้องไปตรวจติดตาม เช่น

- **การตั้งทีมประเทศไทย** ตรวจติดตามว่าได้มีการดำเนินการจริงหรือไม่ อย่างไร โดยคำว่า “ทีมประเทศไทย” ต้องมีลักษณะเป็นประชารัฐซึ่งอาจพิจารณาจากการมีทั้งภาคราชการและภาคเอกชนหรือประชาชน การลงไปสำรวจเรื่องอาชีพว่ามีจริงหรือไม่ นั้น เนื่องจากได้มีการสั่งการผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนส่งทีมประเทศไทยลงไปว่า ต้องมีการหารือกับหอการค้า และพาณิชย์จังหวัด ซึ่งพาณิชย์จังหวัดมีข้อมูลอยู่แล้วว่ามีความต้องการสินค้าอะไร ปริมาณเท่าไร ดังนั้นผู้ตรวจราชการกรมการพัฒนาชุมชนจึงต้องเป็นหลักในการตรวจให้ละเอียดว่ามีเมนูการบริหารจัดการในเรื่องอาชีพอย่างไร เช่น กรณีภัยแล้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดมีข้อมูลทั้งชายหรือชวาหรือไม่ ซึ่ง“ชวา คือ ข้อมูลประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง หรือต้องการเปลี่ยนอาชีพ ชาย คือ ข้อมูลอาชีพใหม่ ข้อมูลสินค้าใหม่ที่ภาคเอกชนกับพาณิชย์จังหวัด บอกว่าถ้าทำอาชีพนี้หรือปลูกพืชชนิดนี้จะมีตลาดรับซื้อแน่นอน” ต้องตรวจว่าได้มีการดำเนินการจริงหรือไม่ อย่างไร และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจริงหรือไม่ จังหวัดใดคิดนอกกรอบ ทั้งในเรื่องตำบลละ ๕ ล้านบาท และโครงการพัฒนาอาชีพประชาชนตามความต้องการของ หมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อบรรเทาภัยแล้ง สามารถดำเนินการอะไรใหม่ขึ้นมาหรือไม่ เป็นต้น

- **งานช่วยชาวสวนยาง** คาดเดาว่ากระทรวงมหาดไทยจะได้รับงานช่วยชาวสวนยาง ซึ่งปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการอยู่ ซึ่งจะได้หารืออธิบดีและรองปลัดกระทรวงมหาดไทยว่า การช่วยชาวสวนยางจะมอบหมายกรมใดรับผิดชอบ ส่วนผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบงานทุกกรมอยู่แล้ว คำว่า “ช่วยชาวสวนยางพารา” ในความหมายของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ไม่ได้หมายถึงการประกันราคายังไง หรือผลิตยงเท่าไรแล้วมีคนรับซื้อแน่นอน แต่นายกรัฐมนตรีให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาว่าชาวสวนยางยังคงมีการปลูกยางเช่นเดิมโดยไม่ต้องตัดต้นยางแต่ต้องหาอาชีพใหม่ให้ชาวสวนยางเป็นอาชีพเสริม ไม่ใช่คำว่าเปลี่ยนอาชีพ จึงต้องให้นายอำเภอคิดอาชีพใหม่ เช่น สวนยางที่บึงกาฬตามร่องสวนปลูกกล้วย กับเลี้ยงไก่ เป็นต้น ซึ่งนายกรัฐมนตรีต้องการให้มีการดำเนินการ ภาครัฐก็ต้องให้การสนับสนุนพันธุ์กล้วย หรือปุ๋ยใส่กล้วย หรือพันธุ์ไถ่ราคาถูก การดำเนินการเช่นนี้จึงเรียกได้ว่าเป็นการช่วยชาวสวนยาง

๔.๒ ลักษณะการตรวจเชิงพื้นที่

๔.๒.๑ **ควรตรวจดูว่าผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอได้มีการสอดส่องดูแลในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร**
เนื่องจากพื้นที่แต่ละภูมิภาคอาจไม่เหมือนกัน ปัญหาจึงแตกต่างกัน โดยอาจแจ้งหรือไม่แจ้งล่วงหน้าในการลงพื้นที่ตรวจราชการแต่ละครั้ง เมื่อลงไปในพื้นที่แล้วอาจสอบถามชาวบ้านเพื่อจะได้ทราบว่าผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอมีความใกล้ชิดราษฎรมากน้อยเพียงใด เช่น อาจถามว่ารู้จักผู้ว่าราชการจังหวัดหรือไม่ นายอำเภอชื่ออะไร ซึ่งชาวบ้านบางคนอาจบอกได้ชัดเจน หรือบางคนบอกว่าไม่เคยเห็น ไม่เคยรู้จัก ก็พอรู้ได้ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอได้ลงพื้นที่หรือไม่ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดอาจไม่เคยเดินออกมารอบजनเลย เพราะงานยุ่ง ไม่รู้จักใครเลย หากเกิดกรณีมีมือลอบบ้านพักผู้ว่าราชการจังหวัดถ้ารู้จักประชาชนรอบข้างที่พักบ้าง และมีการสร้างความคุ้นเคยกับประชาชน ผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะได้รับความร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือจากประชาชน หรือกรณีมีผู้นำสิ่งของให้ผู้ว่าราชการจังหวัดก็อาจมีการแจกจ่ายให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่รอบที่พักผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้เป็น “ผนังทองแดงกำแพงเหล็ก” ไว้ล้อมด้วย ซึ่งการแบ่งปันสิ่งของเล็กน้อยดังกล่าวถือเป็นวัฒนธรรมอันดีของไทย เพราะฉะนั้นในเชิงพื้นที่ให้ผู้ตรวจราชการไปตรวจในลักษณะนี้ ไม่ได้ไปตรวจราชการที่มุ่งเน้นผลการดำเนินงานในเชิงลบ หรือเชิงบวก เท่านั้น

๔.๒.๒ **ควรตรวจดูการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์**
โครงการแปลก ๆ ใหม่ ๆ โดยให้ผู้ตรวจราชการติดตามดูว่ามีการดำเนินการอย่างไร เพราะขณะนี้คำกล่าวที่นายกรัฐมนตรีมักกล่าวเป็นประจำ คือ “ประชารัฐ” โดยต้องพิจารณาว่าผู้ว่าราชการจังหวัดต้องสามารถนำภาคเอกชนและภาคราชการมาทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี โดยมีวิธีการทำงานที่ทันสมัยและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติงานรองรับยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์จากรองนายกรัฐมนตรีได้เป็นอย่างดี ซึ่งการใช้อำนาจอย่างเดียวไม่สามารถสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดความเป็นประชารัฐได้ ดังนั้น การใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดจึงควรแบ่งออกเป็น ๓ ประการ ดังนี้

๑) การใช้อำนาจแบบทางการ หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ได้ตามกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ ซึ่งในส่วนนี้สามารถใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดหรือสามารถควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมายได้

๒) การใช้อำนาจแบบไม่ใช่เลย หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมีการสร้างความคุ้นเคยกับประชาชนโดยมีการลงพื้นที่เยี่ยมเยียนประชาชน เพื่อสร้างความรักและความผูกพันกับประชาชนให้ครอบคลุมในพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัด ได้มีส่วนร่วมในงานบวช งานศพ ในพื้นที่ตามสมควร เพื่อให้ประชาชนได้รู้จัก ควรได้พิจารณาว่าพื้นที่ใดเป็นพื้นที่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดคนเก่าไปเยี่ยมเยียนพบปะน้อย ผู้ว่าราชการจังหวัดใหม่ก็ควรไปเยี่ยมเยียนเมื่อใดที่เกิดปัญหาประชาชนเดินขบวนประชาชนเดือดร้อน ประชาชนได้เห็นหน้าผู้ว่าราชการจังหวัด ก็จะเกิดความคุ้นเคย ซึ่งวัฒนธรรมไทยหากได้เคยรู้จักก็จะเกิดความผูกพันระหว่างกัน เมื่อเกิดความผูกพันก็จะช่วยให้ปัญหาที่แก้ไขได้ยากจะสามารถดำเนินการได้ง่ายลง

๓) การใช้อำนาจแบบกึ่งทางการ หมายถึง ในกรณีการแก้ไขปัญหาบางเรื่องซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดไม่สามารถสั่งการได้ เช่น ไม่สามารถสั่งการเขตพื้นที่การศึกษาได้ กรณีนี้จำเป็นต้องใช้อำนาจแบบกึ่งทางการ คือ **การประชุมกรรมการจังหวัด** ซึ่งเป็นการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาทั้งหมด ทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านประจำจังหวัด ฯลฯ ดังนั้น จึงควรปรับการประชุมกรรมการจังหวัดในลักษณะที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือในการทำงานและการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานได้มากขึ้น อาทิ โดยทั่วไปการกำหนดวาระการประชุม ประกอบด้วย เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ รับรองรายงานการประชุม เรื่องเพื่อทราบ เป็นต้น ควรมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการแก้ไขปัญหา เช่น จากประสบการณ์ของปลัดกระทรวงมหาดไทยในคราวที่ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ในการประชุมแต่ละครั้ง วาระที่ ๑ ของการประชุม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องกล่าวถึงนโยบายสำคัญที่ได้ไปประชุมมาจากส่วนกลาง วาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณาซึ่งประกอบด้วย (๑) เรื่องที่เป็นปัญหาอุปสรรคของส่วนราชการต่างๆ และ (๒) ผลการปฏิบัติการดีเด่นหรือผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จของส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งในกรณีเรื่องใดที่ยังเป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานก็ได้มีการหารือที่ประชุมและได้มีการมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ร้องเรียนและเกิดการพัฒนา เช่น

- กรณีชาวหาดใหญ่มีปัญหาเรื่องรถติด ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มอบหมายให้ขนส่งจังหวัด ได้เร่งสำรวจสภาพการจราจรและสถานการณ์ด้านการคมนาคมในพื้นที่เพื่อหาสาเหตุที่ทำให้รถติด ซึ่งจากข้อมูลทำให้ทราบว่าถึงแม้จะมีการขยายถนนอย่างไรก็ยังคงติดอยู่ ซึ่งสาเหตุสำคัญเกิดจากโรงแรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่มีที่ตั้งอยู่ติดถนน สาย ๑ สาย ๒ และสาย ๓ และได้มีการอนุญาตรถจากมาเลเซียซึ่งเป็นรถคันใหญ่และยาวมาจอดหน้าโรงแรมทั้งหมด ทำให้ใช้พื้นที่ในการจอดล้งล้ำพื้นที่การจราจรบนท้องถนน จึงทำให้เกิดสภาพรถติด ซึ่งในการประชุมดังกล่าวได้เชิญภาคเอกชนซึ่งประกอบด้วยหอการค้าจังหวัดสงขลา สมาคมนักธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา มาร่วมประชุมด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีการหารือประเด็นนี้กับภาคเอกชนเพื่อให้ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาได้พูดคุยขอความร่วมมือจากเจ้าของโรงแรมต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาไม่ให้รถติดในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ เป็นต้น

- กรณีจังหวัดสงขลามีน้ำกัดเซาะชายฝั่ง โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด นำกระสอบไปลงจำนวนเท่าไรก็หมด ประชาชนก็โงมตีหาไม้ประโชน แอบแฝง ผู้ว่าราชการจังหวัดได้เชิญมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภาควิชาวิศวกรรม ภาควิชาสิ่งแวดล้อม แล้ว NGO ที่ทำหน้าที่ปกป้องทะเล มาประชุมร่วมกัน และให้ทุกฝ่ายร่วมกันแก้ไขปัญหาว่า หากไม่ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือไม่ให้ โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเอากระสอบทรายอย่างดีไปอัดที่ชายหาดสมิหลา ควรทำอย่างไร ซึ่งที่ประชุมได้มีการนำเสนอรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ต้องคิดเอง แต่ให้สถาบันการศึกษาและนักวิชาการช่วยกันคิด เพียงแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องให้การสนับสนุน เพราะฉะนั้นให้ผู้ตรวจราชการไปตรวจดูว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ทำได้หรือไม่

- ความเชื่อมต่อระหว่างโยธาธิการจังหวัด ที่ดินจังหวัด ที่ดินพัฒนาการจังหวัด กับผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นเนื้อเดียวกันหรือไม่ หรือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดไปไหนไปกันกับผู้ว่าราชการจังหวัดหรือไม่ ก็จะได้เห็นได้จากภาพ เราก็ได้ไปเตือนว่า เราอยู่กระทรวงเดียวกัน คณะรัฐมนตรีเดียวกัน ก็ควรสานสัมพันธ์กันเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งกระทรวงมหาดไทยดีกว่ากระทรวงอื่น เช่น ปืนี่แต่งตั้งคนของกรมการปกครอง คนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นออกไปสลับปรับเปลี่ยนมาเป็นรองผู้ว่าฯ สลับไปสลับมา ซึ่งจะต่างจากกระทรวงอื่นกว่าจะย้ายต่างกรมทำได้ยาก แต่ในส่วนของกระทรวงมหาดไทยมีการปรับเปลี่ยนหมุนเวียนไปมา ผู้ตรวจราชการควรนำประเด็นนี้ไปพูดให้หัวหน้าส่วนในกรมรับทราบจะได้มาจับทาบกับผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดีขึ้น คนมหาดไทยจะต้องรักกันเองก่อน แล้วเป็นพลังสนับสนุนผู้ว่าราชการจังหวัดให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งตัวอย่างที่กล่าวข้างต้น คือ การทำงานของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ใช้อำนาจแบบกึ่งทางการ

๔.๓ สรุปลงานที่ผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ต้องตรวจติดตามในพื้นที่ จำแนกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๔.๓.๑ งานนโยบายหรือยุทธศาสตร์ของชาติที่กำลังได้รับความสนใจผนวกกับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

๔.๓.๒ งานในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหรือกรม ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ

๔.๓.๓ งานความคิดริเริ่มที่ผู้ว่าราชการจังหวัดคิดขึ้นมาเอง เช่น หน่วยงานของกรมที่ดินคิดวิธีการบริการที่สะดวกรวดเร็ว สำนักงานที่ดินนอกจากตกแต่งสำนักงานให้มีความสวยงามแล้วอาจมีระบบคิวที่ดีกว่า หรือระบบนัดหมายรังวัด ที่ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดการบริการที่สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

๔.๔ ความพร้อมในการปฏิบัติงาน ๒๔ ชั่วโมง และการมีระบบสั่งการนอกเวลาราชการ

ขณะนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติงานเชื่อมต่อกับนายกรัฐมนตรี ดังนั้น กลไกการทำงานนอกจาก ทหาร ตำรวจ แล้ว กลไกฝ่ายพลเรือนหลัก คือ กระทรวงมหาดไทย เพราะกลไกในการทำงานจะลงไปถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยในขณะนี้จึงมีศูนย์ปฏิบัติการ (ศปก.) กระทรวงมหาดไทย ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งระดับรองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์ฯ และรับผิดชอบเวรรักษาการและประสานงานกันในวันหยุด ซึ่งมีสถานการณ์ใดเกิดขึ้นก็จะมีปฏิบัติงาน (work out) ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง อาทิ

๑) รับเรื่องจากจังหวัดเสนอให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยและเสนอต่อผู้บังคับบัญชา

๒) เผ่าพันธุ์คู่มือมวลชนรวมทั้งหน่วยอื่น ๆ ซึ่งคู่มือมวลชนที่สำคัญ คือ ทวี ๓ มิติ, INN, และ ช่อง ๗ ซึ่งทีวีช่องดังกล่าวนายกรัฐมนตรีดู และมีการติดตามเพื่อสั่งการแก้ไขปัญหาตลอด เช่น วันก่อนมีเหตุเกิดที่จังหวัดเลย กรณีชาวบ้านแพคดีเรื่องที่ดินของกรมที่ดิน ศาลฎีกาตัดสินเป็นที่สิ้นสุดแล้วว่าชาวบ้านได้โฉนดที่ดินโดยมิชอบด้วยกฎหมายจึงเพิกถอน ชาวบ้านร้องไปที่ข่าว ๓ มิติ ซึ่งข่าว ๓ มิตินำเสนอข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และได้ทำอะไรบ้างแล้ว เป็นต้น ซึ่งเมื่อนายกรัฐมนตรีได้ดูข่าวท่านจะมีการสั่งการให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเสนอข้อเท็จจริง ปลัดกระทรวงมหาดไทยก็แจ้ง ศปก. ให้สรุปเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีโดยเร็ว หรือเมื่อคืนวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ประมาณ ๕ ทุ่ม โจรใต้วางระเบิดเสาไฟฟ้าที่อำเภอหนองจิก ๘ ต้นไฟดับทั้งอำเภอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องการทราบข้อเท็จจริง ซึ่งพื้นที่ที่ต้องตอบได้ทันที จึงขอให้ผู้ตรวจราชการได้ตรวจดูว่า จังหวัดได้มีการจัดระบบการเฝ้าระวัง หรือมีความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินตลอด ๒๔ ชั่วโมง และมีระบบการสั่งการนอกเวลาราชการหรือไม่ อย่างไร ซึ่งไม่ใช่การเคี่ยวเข็ญให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องจัดบุคลากรมานั่งประจำที่ศาลากลางจังหวัดตลอด ๒๔ ชั่วโมง เหมือนกระทรวงมหาดไทย แต่อาจจัดระบบให้ในวันเสาร์ - อาทิตย์ มีรองผู้ว่าราชการจังหวัด สลับสับเปลี่ยนเข้ามาดูแล ขอให้ผู้ตรวจราชการตรวจดูว่ามีการจัดเวรแบบนี้หรือไม่ ตรงจุดใด ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕. การบริหารจัดการเรื่องพลุ/โคมลอย

ฝากให้ผู้ตรวจราชการได้ชมเชยการบริหารจัดการเรื่องพลุ/โคมลอยของผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานแข่งขันทำให้เรื่องโคมลอยและเรื่องจุดพลุดน้อยลง เพราะนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยฝากชม เรื่องพลุและโคมลอยในงานลอยกระทงปีนี้ลดไปเกิน ๗๐ % ของแต่ละปี ซึ่งแสดงว่าผู้ว่าราชการจังหวัดใช้กลไกที่ถูกต้อง

๖. การจัดทำโครงข่าย Line ผู้บริหารและผู้ตรวจราชการ

ให้สำนักตรวจราชการจัดทำ LINE โครงข่ายเฉพาะผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรม ให้อยู่ใน LINE เดียวกันกับผู้บริหารกระทรวงด้วย ซึ่งต่อไปในบางครั้งปลัดกระทรวงมหาดไทยจะได้ประเด็นที่ควรตรวจติดตามในแต่ละช่วงไปในกลุ่มไลน์ เช่น เรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยพุ่งเป้าไปที่ จังหวัดสระแก้ว จังหวัดสงขลา หรือเรื่องศูนย์ดำรงธรรม เป็นต้น ดังนั้นผู้ตรวจราชการกระทรวงและกรมจะต้องให้ความสนใจและมีการตรวจติดตามอย่างต่อเนื่อง

๗. การตรวจราชการร่วมกันของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยและกรมในสังกัด

ควรจัดให้มีการตรวจราชการร่วมกันของผู้ตรวจราชการ โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยเป็นหลัก และผู้ตรวจกรมตรวจร่วมกัน จะช่วยให้เกิดภาพการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ดีและเข้มแข็งมากขึ้น ซึ่งเข้าใจว่าผู้ตรวจราชการมีเวลาว่างไม่ตรงกัน แต่เขตตรวจราชการใดสามารถลงพื้นที่ตรวจราชการร่วมกันได้ทั้งผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และมีผู้ตรวจราชการกรมในสังกัด ควรไปพร้อมกันเพื่อทำให้เกิดความเคลื่อนไหวในการติดตามงาน และให้ผู้ตรวจราชการได้อาศัยประสบการณ์ที่เคยปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการหรือดำรงตำแหน่งในระดับภูมิภาคของจังหวัดมาก่อน หรือเคยปฏิบัติงานตามพื้นที่ต่าง ๆ ได้นำประสบการณ์ที่มีหรือเคยใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือมี Best Practice ที่เคยดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จมาเป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นข้อสังเกตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือส่วนราชการในระดับพื้นที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถนำไปแก้ไขปัญหาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๘. การแก้ไขปัญหาในพื้นที่

๘.๑ กรณีจังหวัดนครปฐม ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง กรมโยธาธิการและผังเมือง ค้นหาข้อมูลว่าโรงงานใดปล่อยน้ำเสียแล้วไม่ยอมแก้ไขปัญหาก็มีการร้องเรียนจากประชาชนไปยังนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้กรณีในส่วนราชการได้ลงไปแก้ไขปัญหาที่อาจจะกระทบประชาชนที่ยังไม่ให้ความร่วมมือ ต้องแจ้งให้ประชาชนทราบว่าผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมาย เป็นต้น

๘.๒ การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต้องทำงานเชิงรุก โดยให้ทุกจังหวัดทุกหน่วยงานได้แก้ปัญหาที่มีอยู่เดิมก่อนที่จะมีการสร้างปัญหาใหม่ และการชี้แจงแก้ไขปัญหาต้องดำเนินการให้ประชาชนมีความเข้าใจและพร้อมให้ร่วมมืออย่างต่อเนื่องก่อนจะดำเนินการใด ๆ ซึ่งรัฐบาลกำลังปรับปรุงหัวข้องการประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวง กรม และทุกหน่วยงาน ทุกระดับในเรื่องวิจัยประสิทธิภาพการทำงานเชิงรุก ความพึงพอใจประชาชน ฯลฯ

๙. การ Coaching วิธีการทำงาน ในระบบโครงข่าย Line

ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรมได้มีการตรวจและเน้นย้ำเรื่องของวิธีการทำงาน คือ จะมีการ LINE วิธีการงานไปเรื่อย ๆ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ใช้คำว่า Coaching ซึ่งให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยไป Coaching ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ให้ทำงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เพราะฉะนั้นในสิ่งที่ LINE ไปจะบอกวิธีการที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เช่น เรื่องปลูกพืชน้ำน้อยพืชอะไรที่ใช้น้ำน้อย หรือเมื่อปล่อยโคลมลอยวิธีไม่ให้โคลมลอยถูกปล่อยควรทำอย่างไร เรื่องหมอกควันจะทำอย่างไร เรื่องการรักษาความสงบ จะทำอย่างไร ดังนั้น ให้ผู้ตรวจราชการได้ช่วยกระตุ้นเตือนให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และ นายอำเภอ ดูใน LINE ซึ่งจะ LINE มาช่วงเวลากลางคืนหรือวันเสาร์ – อาทิตย์ เพราะกลางวันอาจไม่มีเวลา นอกจากนี้จะมีการรายงานเรื่องสำคัญและจะชี้แนะวิธีหรือสิ่งที่นายกรัฐมนตรีสนใจลงใน Line ด้วย

.....

ส่วนตรวจราชการ สตร.สป.
ติดต่อโทร : ๐-๒๒๒๒-๕๘๕๐
ณ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘